

Fimmtudaginn 11. september 1997.

Nr. 292/1997. **Félag íslenskra flugumferðarstjóra**

(Gestur Jónsson hrl.)

gegn

íslenska ríkinu

(Guðrún Margrét Árnadóttir hrl.)

Kærumál. Félagsdómur. Frávísun að hluta.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Haraldur Henrysson, Guðrún Erlendsdóttir, Hjörtur Torfason, Hrafn Bragason og Pétur Kr. Hafstein.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar samkvæmt heimild í 1. tl. 67. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur með kæru 30. júní 1997, sem barst Hæstarétti 4. júlí 1997. Krefst hann þess, að hinum kærða frávísunarúrskurði verði hrundið og lagt verði fyrir Félagsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Jafnframt krefst hann kærumálskostnaðar.

Varnaraðili krefst staðfestingar hins kærða úrskurðar og kærumálskostnaðar úr hendi sóknaraðila.

Í hinum kærða úrskurði er gerð grein fyrir atvikum málsins.

Með vísan til forsendna úrskurðarins er staðfest niðurstaða hans um frávísun aðalkröfu sóknaraðila.

Í stefnu máls þessa gerir sóknaraðili varakröfu og þrautavarakröfu, en þær lúta að því, að tilteknar breytingar verði gerðar á skrá samkvæmt 2. mgr. 19. gr. laga nr. 94/1986 um kjarasamninga opinberra starfsmanna, eins og nánar er greint í hinum kærða úrskurði. Til stuðnings kröfum þessum hefur sóknaraðili meðal annars lagt fram álitserð þriggja manna, sem hann kveður sérfróða á þessu sviði, en vísar auk þess til ummæla, sem höfð hafa verið eftir embættismönnum flugmálastjórnar. Telja verður, að þessi málalíbúnaður hans fullnægi skilyrðum e-liðar 1. mgr. 80. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Á sóknaraðili því rétt á að fá efnislega meðferð á framangreindum kröfum. Reynir þá á sönnunargildi fram lagðra gagna og annars þess, sem fram kemur við nánari umfjöllun máls-

ins. Er því lagt fyrir Félagsdóm að taka málið til efnislegrar meðferðar að þessu leyti.

Rétt þykir, að kærumálskostnaður falli niður.

D ó m s o r ð:

Staðfest er ákvæði hins kærða úrskurðar um frávísun aðalkröfu sóknaraðila, Félags íslenskra flugumferðarstjóra.

Lagt er fyrir Félagsdóm að taka til efnislegrar meðferðar vara- og þrautavarakröfur sóknaraðila.

Kærumálskostnaður fellur niður.

Úrskurður Félagsdóms 23. júní 1997.

Málið úrskurða Auður Þorbergsdóttir, Gylfi Knudsen, Ingibjörg Benediktsdóttir, Guðmundur Skaftason og Sveinn Sveinsson.

Mál þetta, sem tekið var til úrskurðar 12. þ. m., var höfðað með stefnu, áritaðri um birtingu 23. maí sl.

Stefnandi er Félag íslenskra flugumferðarstjóra (FÍF), kt. 560372-0199, Grensásvegi 16, Reykjavík.

Stefndi er íslenska ríkið, kt. 550169-2829, Arnarhváli, Reykjavík.

Dómkröfur stefnanda.

Stefnandi kveðst gera eftirgreindar dómkröfur:

Aðallega, að flugumferðarstjórar verðir felldir niður af skrá skv. auglýsingu nr. 68/1995, sem birt var á grundvelli 2. mgr. 19. gr. laga nr. 94/1986 um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

Til vara er þess krafist, að þær breytingar verði gerðar á skrá skv. 2. mgr. 19. gr., að í stað orðanna „Flugumferðarstjórar, allir“ og „Flugumferðarstjórar“ komi eftirfarandi stöður:

Samgönguráðuneyti.

5 flugumferðarstjórar (varðstjórar) í flugturni í Reykjavík. Sólarhringsvakt.

4 flugumferðarstjórar (allir) í flugturni á Akureyri. Skv. þjónustuskrá.

2 flugumferðarstjórar (báðir) í flugturni í Vestmannaeyjum. Skv. þjónustuskrá.

6 flugumferðarstjórar í flugstjórnamiðstöðinni Reykjavík á sólarhringsvakt og

5 flugumferðarstjórar á 16 tíma vakt (allir starfandi aðal- og aðstoðarvarðstjórar).

Utanríkisráðuneyti.

5 flugumferðarstjórar í flugturni Keflavíkur á sólarhringsvakt og

5 flugumferðarstjórar í aðflugi Keflavík/Reykjavík á sólarhringsvakt
(allir varðstjórar og aðstoðarvarðstjórar).

Til þrautavara er þess krafist, að þær breytingar verði gerðar á skrá skv. 2. mgr. 19. gr., að í stað orðanna „Flugumferðarstjórar, allir“ og „Flugumferðarstjórar“ komi eftirfarandi stöður:

Samgönguráðuneyti.

Flugstjórnarmiðstöð Reykjavíkur

og flugturn Reykjavík

Flugturn Akureyri

Flugturn Vestmannaeyjum

flugumferðarstjórar (20).

flugumferðarstjórar (4).

flugumferðarstjórar (2).

Utanríkisráðuneyti.

Flugturn Keflavíkurflugvelli og

aðflugsstjórn Keflavík/Reykjavík flugumferðarstjórar (10).

Þá er krafist málskostnaðar að mati réttarins, þ. m. t. vegna kostnaðar stefnanda af virðisaukaskattsskyldu lögmansþjónustu.

Dómkröfur stefnda.

Aðallega, að málinu verði vísað frá dómi.

Til vara, að stefndi verði sýknaður af öllum kröfum stefnanda.

Í báðum tilvikum er krafist málskostnaðar úr hendi stefnanda samkvæmt mati réttarins.

Stefnandi krefst þess, að frávísunarkröfu stefnda verði hafnað og stefnanda tildæmdur málskostnaður í þessum þætti málsins.

Frávísunarkrafa stefnda er hér til úrlausnar.

— — —

Forsendur og niðurstaða.

Aðalkrafa er hin sama og vísað var frá með úrskurði Félagsdóms 8. apríl sl., og staðfestur var í Hæstarétti 6. maí sl., þar eð málaltilbúnaður fullnægði ekki skilyrðum e-liðar 1. mgr. 80. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Ekki verður séð, að úr hafi verið bætt með málsókn þessari. Tilvísun til dóms Félagsdóms í málinu nr. 13/1995 frá 30. október 1995: Félag flugmálastarfsmanna ríkisins og fleiri félaga gegn fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs, um sönnunarstöðu í því máli hefur hér ekki þýðingu, með því að milli

aðila þessa máls var hún skýrlega greind í dómi Félagsdóms frá 25. september 1995, en sakarefnið þar var hið sama og aðalkrafa þessa máls. Ber því að vísa aðalkröfu frá dómi, sbr. framangreint ákvæði laga um meðferð einkamála.

Víkur þá að varakröfu stefnanda og þrautavarakröfu.

Í dómi Félagsdóms í máli sömu aðila frá 22. maí 1987 var litið svo á, að störf þeirra félagsmanna stefnanda, sem störfuðu sem flugumferðarstjórar, væru þess eðlis, að þau féllu algerlega undir 3. tl. 1. mgr. 19. gr. laganna um kjarasamninga opinberra starfsmanna og að starfsmönnum stefnda væri því óheimilt að gera verkfall. Var þar boðað verkfall því dæmt ólögmaett.

Í áðurgreindum úrskurði Félagsdóms frá 8. apríl sl. var bent á, að fyrir þyrfti að liggja hlutlæg úttekt á því, hvaða mannafla væri þörf til þess að halda uppi nægilega traustri stjórn flugumferðar í verkfalli. Var þess getið, að í því efni væri nauðsynlegt að tilgreina, hvaða störfum kunni að vera of- aukið á hinni umdeildu skrá, starfslýsingar og hvernig störfin tengdust flug- umferðarstjórninni. Augljóst er, að á verkfallstíma er um mjög flókið og sérfræðilegt álitaefni að ræða. Stefnandi hefur í þessu máli lagt fram álits- gerð þriggja félagsmanna sinna, sem allir eiga beinna hagsmuna að gæta af málalokum og hafa áður tjáð sig opinberlega um ágreiningsefnin. Tveir þeirra hafa verið til skamms tíma í samninganefnd stefnanda og annar þeirra varaformaður. Samkvæmt þessu ber álitsgerðin nokkurn keim af að- ilaskýrslu. Sá ljóður er einnig á álitsgerðinni, að hún er unnin út frá viðbún- aðaráætlun stefnda vegna uppsagnar flugumferðarstjóra, en þessi tilvik verða ekki með réttu borin saman, með því að flugmálastjórn hefur allt önnur og rýmri úrræði til að ráða í stöður flugumferðarstjóra að undan- gengnum uppsögnum en tók eru á, þegar verkfall stendur yfir.

Í 2. mgr. 60. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála segir, að dómari leggi sjálfur mat á atriði, sem krefjast almennrar þekkingar og menntunar eða lagaþekkingar. Hin sérfræðilegu atriði í málinu eru langt utan þessa sviðs. Þá mátti stefnanda vera ljóst, að álitsgjafarnir yrðu að vera „óað- finnanleg vitni“, til þess að álitsgerðin fengi sönnunargildi.

Af þessum ástæðum þykir ekki hjá því komist að vísa varakröfu og þrautavarakröfu frá dómi, sbr. e-lið 1. mgr. 80. gr. laga nr. 91/1991.

Stefnandi greiði stefnda málskostnað, sem ákveðst 75.000 kr. að teknu tilliti til virðisaukaskatts.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli þessu er vísað frá dómi.

Stefnandi, Félag íslenskra flugumferðarstjóra, greiði stefnda, ís- lenska ríkinu, 75.000 kr. í málskostnað.

S é r a t k v æ ð i
Sveins Sveinssonar

Ég tel, að í málinu hafi stefnandi lagt fram ýtarlegri gögn og upplýsingar en hann hefur áður gert í félagsdómsmálunum nr. 13/1995 og nr. 3/1997. Eru gögn þessi m. a. í formi lýsingar á viðbúnaðaráætlun stefnda, skráðar lýsingar á afstöðu flugmálayfirvalda til nauðsynlegustu mönnunarþarfa og álitsgerð þriggja sérfræðinga um lágmarksmannaflaþörf við flugumferðarstjórn, komi til verkfalls flugumferðarstjóra. Á stefnandi rétt á að fá afstöðu Félagsdóms til þeirra. Að þessu virtu tel ég, að málinu verði ekki vísað frá, en taka eigi það til efnislegrar meðferðar fyrir dómnum.
